

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy hóra. I kor. Egy hóra. I kor. 50 fill. Negyedévre 3 Negyedévre 4 50 .		Feltétlen szerkesztő: Dr. HEBEDŰS LORÁNT. Kiadók és lap tulajdonosok: HOFFMANN és KRÖNÖVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piac-utca 49. szám.
---	--	---	--

A debreceni borközraktár

Debrecen, január 18.

Abból az alkalomból, hogy a debreceni Termény és Áruraktár részvénytársaságnak lapunkban ismertetett beadványa a debreceni borközraktár kérdését napirendre hozta, nagyon aktuális evvel a kérdéssel foglalkozni.

A homoki bortermelés ma már Magyarország egyik legfontosabb gazdasági ága; jó esztendőben, kedvező körülmények közt oly sok, oly jó és oly értékes homoki bor teremhet, hogy minden gazdasági terményeink közt a legelső közt sorozható. A kitünő minőségű bor előállításának minden előfeltétele megvan, de az értékesítés előmozdítására alig történt még eddig számot tevő intézkedés. Már pedig az értékesítés kellő szervezése, megfelelő borexport megteremtése nélkül veszedelmes a tovább telepítés folytatása, mert könnyen beállhat a tulproduktió, amikor aztán a könnyebb minőségű borok árhanyatlása lenyomná a nagyértékű borok árát is.

Az az előrelátás terelte a földmivelésügyi kormány figyelmét a borközraktárak létesítésére és a borexport előmozdítására. Több év óta foglalkozik a földmivelésügyi kormány állami borközraktárak létesítésének eszméjével és amikor még csak öt borközraktárról volt szó, ezek közt tervebe volt véve Debrecen, mint az ország keleti részén elterülő óriási nagyságú borvidék természetes központja. Sajnos, a tárgyalások során Debrecen kimaradt s dacára annak, hogy most már tíz he-

lyen létesít az állam borközraktárt, Debrecen nincs közöttük. Minden utánjárás, minden rábeszélés, minden befolyás érvényesítése eredménytelen maradt. A polgármester vezetése alatt megjelent küldöttség azt a választ kapta az országos borászati felügyelőségtől, hogy ezidőszert az állam Debrecenben állami borközraktárt nem létesít, ha Debrecen város ingyen telket és ingyen épületanyagot ajánlana fel, akkor az első sorozatban levő tíz város után pár év múlva a második sorozatban Debrecen kombinációba vehető volna.

Ezt a százezreket kitevő áldozatot Debrecen város meg nem hozhatja és e miatt az állami borközraktárra nem számíthat. Még kevésbé lehet arra gondolni, hogy a város maga építse meg a borközraktárt, ha az állam mint nagyon kockázatos üzleti vállalkozást csak úgy létesíti, ha az illető város ingyen telket és ingyen épületanyagot ad, akkor Debrecen város mint városi üzletet még kevésbé csinálhatja meg.

Ilyen stádiumban intézte a debreceni Termény és Áruraktár részvénytársaság is ismeretes beadványát a városhoz, hogy ő hajlandó Debrecenben borközraktárt építeni olyan nagyságú mint amelyet az állam csinál ugyanolyan berendezéssel, ugyanolyan tarifával, ugyanolyan tőke-befektetéssel. Kéri a várost, hogy miután más helyre nem lehet építenie, engedje át a város a telepével határos és azal egybefüggő városi területet megfelelő áráért. A beadvány kellő előkészítés nélkül került a városi közgyűlés elébe és e miatt na-

gyon természetesen elkészítés végett vissza adatott a tanácshoz.

A dolog nagyon egyszerű. Debrecen városnak kiszámíthatatlan előnye az, ha a keleti Magyarország borvidékének borközpontja lesz és itt borközraktár létesül s ha a Termény és Áruraktár részvénytársaság a kért városi terület teljes árát meg akarja fizetni, akkor a kért területnek pénzért való átengedését senki meg nem tagadhatja.

Ismételten megnéztük a Termény és Áruraktár részvénytársaság beadványát és meggyőződünk arról, hogy pénzért, illendő árkban kéri a kérdéses területet. Még csak azt kell tisztába hozni, hogy szükséges-e az az egész terület, vagy elegendő volna-e annak egy része? A kérdéses terület, amelyet most a bejáró ut és a vasuti vágány három részre osztanak, berendezés alkalmából nem egészen volna szükséges, mert 10.000 hektoliteres pince az udvar, a közlekedési utak és a vasuti vágány figyelembe vételével az elhelyezhető 1500 négyszögölnyi területen. Dehát Debrecenben nem 10.000, hanem 30-40.000 hektoliter, sőt még ennél is nagyobb borközraktárt óhajtanánk, hát a tovább terjeszkedést, a nagyobbitást már előre lehetetlenné tegyük?

Ki van zárva, hogy más uton megkaphassa Debrecen a borközraktárt, most az önálló igazgatást és üzleti költségeket a jövődelemből nem lehetne fedezni; csakis a Termény és Áruraktár részvénytársaság létesítheti, mert saját igazgatásával és ügykezelésével kapcsolatosan, minimális kiadással kezelhet saját üzlete körében, abban az esetben, ha a

A táncatlan ember

A táncatlan ember, ez a kultur-ember! Ha a most már ugyanis gyérülő és jelentőségükben csökkenő nagy bálok férfinépet végigmustrálja az ember, rögtön észreveszi, hogy egyáltalában nem minden épkézláb férfi adja oda magát a különböző keringők, polkák, vagy négyesek örömeinek. Ha pedig szűkebb körű mulatságokon, zsurokon, estélyeken, rautokon, amelyeken olykor szintén megindul némi kis táncolás, tartunk ebből a szempontból szemlét, szintén föllelünk a nem táncoló férfi egyre szaporodó típusát. És pedig nemcsak öreg, vagy meglelt, roskatag vagy vékony dongáju emberek hagyják maguk körül keringeni a csábító hanghullámokat és női hullámokat, anélkül, hogy táncra perdülnének, de igen mozgékony, friss s a nők testi varázsa iránt nagyon is érzékeny emberek is. A tánctól való tartózkodás tehát nem a kornak s a testi „untauglich“-ságnak bizonyítéka, a mai kor férfiai nagyrészen egészen más okokból származó meggyőződése ez a szokás. S ép ezek az okok oly természetiek, melyek megszokottá teszik azt, ha az ember a nem táncoló embert, ha nem is azonosítja teljesen, de nagyon is rokonná teszi a kultur-emberrel.

A táncnak óriási a multja. Messze le az ál-

latvilágba huzódik a története. A faji kiválasztás nagy színjátékaiban, mely a hímek és nőstények között erdők mélyén, rétek pázsitján, fák odvában, tengerpartok fővényén, mély vizek alatt, egyszerűen mindenütt a szerves élet keletkezése óta milliárd- és milliárdszor ismétlődik, a tánc egy különös kedvelt csábítószert. Különösen délvi madár fajták himjei, melyek egyben csillogó tollazatukkal bütyölik párjukat, perdülnek táncra a szerelmi ajánlkozás és viaskodás nagy pillanataiban. A tánc ugyanis nemcsak a testi elevenség és erőteljesség hatásos kimutatására alkalmas, de egyszersmind a belső, lelki izgalomnak izommozgássá való természetes átalakulása. Érthető tehát, hogy akkor, amikor a különneműi szervezet nagy ajánlkozási és válogatási drámája lejátszódik, a táncnak nagy szerepe van.

S tényleg, ami az állatvilágban mégis csak elszórtan, nem általános jelenséggé lép előnk, az az emberi faj alacsonyabb fokain, a primitív népeknél, kivétel alig ismerő szabály. A vad, sőt barbár törzsek mindig táncolnak: harc előtt és után, istentiszteletül, bűvészi és jóslási ceremóniák alkalmával, étkezéskor s végül, de nem utolsónak, a nemi élet-mozzanatok alkalmával. S míg a fejlődés folyamán ezek a hadi s egyházi táncok nagyjából megszűnnek — Kinizsi híres táncra, meg sok spanyol katolikus templom

híres fiu-balettje bizonyítják, hogy viszonylag magas fejlődési fokon megmaradnak — a szerelmi tánc, a tánc, mint a nemi kiválasztás segédeszköze, egészen a mai napig megmaradt. A mi kultur-társadalmunk fiatal parasztnépének, sőt a város fiatalabb pletáriátusának is elengedhetetlen szórakozása a tánc. S a kisvárosban is, mint egy, a nagyvárosnál szociológiailag alsóbbrendű képződményben, több a tánc kedv, mint a nagyvárosban. Egyenesen a fejlődés eredménye tehát az, ha megjelenik végül a táncatlan ember, az estély-parket nyugodt szemlélője, a ki csak szellemét táncoltatja, de izmait nem.

Minden ilyen művelődéstörténeti visszatekintés nélkül, tisztán a tánc által kielégített szükségletek elemzése után is rá lehet különben jönni arra, hogy a felett kultur-ember nem igen hajlik a táncra. Ott, ahol ma nagyban táncolnak, ennek természetesen több oka van. Mint játék, mint testgyakorlás, a tánc sport, a fölösleges izom-energia kiadása s ezáltal a testi erő emelője. Bakfisok, gyermekek, a legzsengőbb fiatalság táncra eme szükségletből fakad. A fejletteknél nyeri el aztán a tánc a nemi ismerkedés és szerkeztési nyitány szerepét. Részben talán hajt a táncra bizonyos művészi hajlam, talán a zene hatásának mintegy testi továbbregéseként, de ez viszonylag mégis kis szerepet játszik.

borközraktár ott létesül a saját telepe mellett. Ha külön helyen kellene telepíteni, a Termény és Áruraktár részvénytársaság sem létesíthetné.

A montenegrói szerződés

A képviselőház ülése.

Kevés érdeklődés mellett tárgyalta le ma a képviselőház a montenegrói szerződést, amely egyik legjelentékeltlenebb szerződése Magyarországnak, mégis a koalíció visszamaradt védőbástyája, Mezőssy Béla és utána Darányi Ignác nem kisebb dolgot, mint az önálló vámterület kérdését kapcsolják bele. A nagy kérdések emlegetése azonban e jelentéktelen pillanatban egyáltalán nem tudott érdeklődést kelteni.

Az ülés elején Hegedüs Loránt dr. terjesztette be a pénzügyi bizottság jelentését, majd a montenegrói szerződés után a cselédpénztárról szóló javaslatot kezdték tárgyalni.

Az ülés lefolyásáról fővárosi tudósítónk a következőket táviratozza:

Jelentések.

Návay Lajos elnök háromnegyed tizenegy órakor nyitja meg az ülést. Bemutatja Győr város feliratát a tisztviselő fizetésrendezése tárgyában, Sopron város feliratát a városi törvény megalkotása és Hajdumegye kérvényét a drágaság megszüntetése tárgyában. Jeleníti az elnök, hogy Apponyi Albert gróf sürgős interpellációt jegyzett be Zsimmszky Gabornak az esküdttszaki teremben oldalegygyverrel való megjelenése dolgában. Az elnök indítványára az interpellációra a napirend letargyaisa után térnek rá.

Hegedüs Loránt előadó betérjeszti a pénzügyi bizottságnak az appropriációs törvényjavaslatról szóló jelentését.

A Ház ugy ezt, mint a szacharinról és a dohányengedélyi illeték megváltoztatásáról szóló bizottsági jelentéseket kiosztatni rendelte.

Az előző ülésen elfogadott három törvényjavaslatot a Ház harmadszori olvasásában elfogadta.

A montenegrói szerződés.

Következett a Montenegroval kötött kereskedelmi és hajózási szerződésről szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Mezőssy Béla kijelenti, hogy vétkes

Nos, a táncolási hajlam eme gyökereinek bármelyiket vesszük, mind egyik a kultur-ember tenyéből, életéből, egész természetéből mányzonak bizonyul. A táncnak, mint testgyakorlásnak, mint izom-játéknak, egy igazi kultúremléknek csak akkor van szerepe, ha sajátosan táncelhetség; mert különben meg van neki a maga sportja vagy legalább is a szobatornázása, ami a testi egészség, a fizikai kultúra szempontjából kielégíti. — Ez különben nem is szorul különösebb kiemelésre. Fontosabb és kevesebbe könnyen fog belemenni a köztudatba az, hogy a táncal járó erkölcsi erők is olyan természetűek, hogy a kultur-ember bátran lemondhat róla. Főleg, amíg az egész noi nem fog észszerű és kielégítő testi kultúrát, tornázást, sportot üzni, továbbá amíg az iskolai és polgári életben nem fog a két nem annyira elvegyülni, hogy egymás testi ügyességét is a legkülönbözőbb helyzetekben megítélhesse, addig mindig lesz varázsa a szabad női testmozgás e talán egyetlen alkalmának. Nemkülönböztetés mindaddig, amíg az emberek rá nem jönnek s amíg rá nem szoknak arra az ideg-egészségtani igazságra, hogy okos ember nem izgatja magát céltalanul, tisztán csak l'art pour l'art.

Itt megjegyzem a következőket: az alacsony fejlettségű népeknél s nálunk is az alsóbb néposztálynál érthető, hogy az ifjuság a

könnyelműség volna pártpolitikai szempontból bírálni ezt a javaslatot, mert a földművelési ügyi kormány helyzete a legnehezebb Ausztriával szemben. Ha már áldozatot hoztunk Montenegróval szemben, ellenértéket is kellett volna követelnünk. Sajnálja, hogy a többség megakadályozza az önálló vámterület fölállítását.

Tallán Béla báró: Meggyőződésből!

Egy hang a jobboldalon: Önök meggyőződésből mellette vannak és mégsem csinálták meg!

Mezőssy Béla beszéde további folyamán a miatt panaszkodik, hogy Ausztriában az ipar és kereskedelem javára akarják billenteni a gazdasági mérleget. A javaslatot nem fogadja el.

Serényi Béla gróf válaszol Mezőssy beszédére. Nem akar abból a politikából élni, hogy elődeinek munkáját kissébbítse, amit tesz, azt helyesnek tartja és vállalja érte a felelősséget. Kéri a Házat, hogy ne fujjuk fel ezt a jelentéktelen ügyet olyan nagy mumusra, mert ez a túlterhelést igazán nem érdemli meg. Az ország érdekei egyáltalán nincsennek veszélyeztetve és nyugodt lélekkel ajánlhatja a javaslatot elfogadásra. (Éljen és helyeslés a jobboldalon.)

Darányi Ignác személyes kérdésben való felszólalása után a Ház a törvényjavaslatot elfogadta.

Következett a gazdasági cseléd munkásokat segélyező pénztár kiegészítéséről szóló javaslatot.

Pirkner János előadó elfogadásra ajánlja a javaslatot.

Beöthy László kereskedelemügyi miniszter kijelenti, hogy a cséplésnél dolgozó munkások is e törvény intézkedései alá fognak vonatni.

Apponyi Albert gróf a javaslatot jobb hiányában elfogadja. A gazdasági cseléd munkások helyzetének javítását kéri.

Serényi Béla gróf miniszter ezt kilátásba helyezi.

A javaslatot ezután általánosságban elfogadták.

Huszár Károly és Serényi Béla gróf felszólalása után a képviselőház e javaslatot az előadó módosításaival általánosságban és részleteiben is elfogadta.

Juriga Nándor személyes kérdésben szólal fel s Polónyi Géza vádjait valótlanságnak mondja.

Polónyi Géza kijelenti, hogy a nemzeti-ségi képviselők a képviselőházat használják fel, hogy itt rágalmaikat és izgatásait elhelyezze, a külföldi azokról tudomást szerezzon. Amiket mondott, azokat aktákból olvasta fel. A nemzetiségekkel szemben az eljárást nem enyhíteni, hanem szigorítani kell.

tánc örömeire adja magát. A testek e játszi, bódító kavargása kellemes és stilszerű nyitánya a csóknak és ölelkezésnek, ami a nép egyszerű gyermekénél, mint ezt minden népmulatság szemlélője tudja, a tánc magától értetődő folytatása és kiegészítése. Ilyen kiegészítésről és folytatásról a magasabb társadalmi osztályokban azonban, — fájdalom, vagy szerencsére, ahogy vesszük — szó sincs. Az illem és az erkölcs őrt áll, nehogy a legszenvedélyesebb szupécárdás is néhány ártatlan hajcsóknál gazdagabbá fejlődjék. A kultur-ember táncra tehát szerelmi szempontból már nyitánynak sem nevezhető, hanem inkább ahoz az unalmas és összhangtalan pengéshez és zsongáshoz hasonlítható, mely az operaelőadás alatt a zenekarból hallatszik s mely a hangszerek hangolásából ered. A nagyon nyugodt, nagyon hideg kultur-embert a tánc, ha nem is izgatja, untatja viszont. A tulfinomult, izgékony idegrendszerűt ellenben a komoly ölelések ama játékszerű markirozása, ami a legtöbb tánc, zavarja. Így válik a kultur-ember táncatlan emberré. Ami persze nem jelenti azt, hogy a tánc, mint méltó művészet, ép ennél fogva ne emelkedjék épen a kultur-társadalmokban igen magas színvonalra s váljék kedvelt látványossággá.

Szász Zoltán.

Ezután Apponyi Albert gróf mondta el interpellációját, amelyet lapunk más helyén közlünk.

Villamos téglagyár Debreczenben

Aczél Géza főmérnök javaslata.

A napokban mutattunk rá arra, hogy a bekövetkező nagy építkezések folytán mennyi téglára van szüksége Debrecen városának nem is véve számlásba a magánépítkezéseket és azt a körülményt, hogy a burkolási program is a burkolás egyik anyagául is a téglát jelöli meg. Ennek kapcsán rámutattunk arra is, hogy a hatalmas mérvű építkezések megkezdése előtt a városnak gondoskodnia kell arról, hogy a szükséges mennyiséget a saját üzemében tudja előállítani és így bővítsé ki a téglagyártás telepeit.

A mai tanácsülésen szóba is került ez a dolog. Aczél Géza főmérnök, aki már hosszabb idő óta foglalkozik ezzel a kérdéssel, betérjesztette ma jelentését egy modern téglagyár építése tárgyában. E gyár építésének szükségességét megindokolta azzal, hogy a városi téglagyártás ma egyáltalán nem tud annyit termelni, amennyire a városnak szüksége van, az általa tervezett modern téglagyár pedig 3 millió téglát gyártására készülne és rendeztetnék be. Hosszu tanulmányozás és tárgyalás után jutott arra a megállapodásra, hogy a szükséges tervek elkészítésére Gállocsi és Bánó építész céget bizza meg a város. Ezek specialisták a téglagyártás és téglagyárak építésében s már konkrét ajánlattal is fordultak Debrecen város tanácsához.

Ez ajánlatukban elmondják, hogy megtekintették Debrecen város téglagyártását, a hol minden kézi erővel folyik. Emiatt azután ugy a sajtolás gyenge, mint az égetés nem elég erős. Ajánlatuk szerint ők hajlandók egy villamos üzemű téglagyár tervezését elkészíteni, annak építési munkálatait ellátni. A gyár 80.000 koronába, a gépek 70.000 koronába kerülnek. Nekik a munkáikért a Mérnök és Építész Egylet díjszabásában előírt jutalom jár, amely ez esetben 9600 korona. Ezenkívül utazásaik költségeinek megtérítése feiében 1200 koronát kérnek.

A gyár naponként 10.000, háromszáz munkanap alatt 3 millió téglát termel. Tekintettel arra, hogy Debrecen városának még ennél a mennyiségnél is nagyobb kvantumra van szüksége, tehát behozatal után kellene gondoskodnia a szükségletéről ez a behozatal igen megdrágítaná a téglanyagot, ugy hogy a város minden évi termelésnél igen nagy összegeket takarítana meg a fölállítandó téglagyárral.

A gyárat azonkívül berendezik az ugynevezett Klímker-téglagyártásra is, amivel a kívánt burkolási anyagot nyerik, amely iránt oly nagy a kereslet Debreczenben, mert igen kedvelik. Magánvállalkozás erre nem rendezkedhetik be, mert nem számíthat a magánfogyasztás részéről kellő keresletre, míg a város a maga és a magánfogyasztók igényeivel a termelés anyagát el tudja helyezni.

Mindezek alapján ajánlotta Aczél Géza főmérnök, hogy az ajánlatot tett céggel kösse meg a tanács már most a szerződést és bizza meg azt a tervezéssel oly kikötés mellett hogy amennyiben a közgyűlés másként határozna, a város a tervezésen kívül más munkát nem köteles vállalkozókkal tovább végeztetni. Annál is inkább kérte ezt, mert a gyár felállítására sürgős és amennyiben vállalkozók a megbízást most megkapják már februárban megkezdhetik az építési munkákat s az új gyár júniusban, vagy legkésőbb júliusban már üzemelt megkezdhetné. A tervezési munkák különben is csak 4480 koronába kerülnek s erre a közgyűlés által téglakemence építésére meg szavazott 30.000 koronában fedezetet talál.

A tanács azonban e sürgősségi okok dacára is úgy döntött, hogy az ügyet a januári közgyűlés elé viszi s annak határozata után tesz további lépéseket.

A politika eseményei

(Fenyegetések a politika jövőjére. — Minisztertanács. — Változás a közös miniszteriumokban.)

A költségvetés tárgyalása után sőt már azelőtt is ismeretes volt a kormánynak az a szándéka, hogy a kisebb törvényjavaslatokat letárgyalatja s februárban ismét előveszi a véderőjavaslatokat s addig azok tárgyalását meg sem szakasztja, amíg a képviselőház azokat meg nem szavazza. Természetes dolog, hogy e szándékban benne fekszik az a gondolat is, hogy végre érvényt fog szerezni a többségi elvnek a többé nem tűri annak az állapotnak főtartását, hogy negyven emberen akadjon fenn a magyar parlamentáris mus hajója.

Az ellenzék részéről, Justh Gyulának részéről persze, folyton születnek a paktumos, a kompromisszumos hírek, biztatások, sokszor ugratások és mert a kormány s a többség részéről nem akad visszhangja ennek, megjelenik a nagy ágyú és nyilatkozatos hangos fenyegetéseket lövöldöz a munkapárt és a kormány felé.

Ezeknek a fenyegetéseknek csak egy a baja, hogy senkit sem ijesztenek ma már meg.

Justh Gyula fenyegetése.

Ujságírók előtt Justh Gyula kijelentette, ma és már napok óta többször, hogy ő és pártja az appropriációs javaslat elfogadása s a kisebb ügyek tárgyalása után megint ott folytatják, ahol november 8-án elhagyták, vagyis újra megkezdik a technikai obsztrukciót.

Ez a nagyhangú kijelentés azonban mindenkit hidegen hagyott, mert mindenki tudta, hogy ennek a kijelentésnek nincsen foga. A Justh-párt egyáltalán nem kíván a dicstelen technikázással szerepelni, másrészt tisztában van azzal is, hogy ez a második s először is cél nélkül vívott technikai harc csufos vereséggel járna, mert míg egyrészt izoláltan, egyedül és kedvetlenül állanak, addig másrészt nyilvánvaló, hogy a többség és a kormány sem engedné megismételni ezt az ország érdekei ellen folyó játékot.

Egyik tekintélyes fővárosi napilap egyenesen hazafiatlannak mondja ezt a kijelentést és hozzá teszi, hogy minden valószínűség szerint maga Justh Gyula is jobb meggyőződésre engedti térítettetni magát.

Minisztertanács.

Ma délelőtt a miniszterelnöki palotában miniszteri tanácskozás volt, amelyen Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök elnökölt s amelyen a kabinet tagjai mind részt vettek. A minisztertanácsban folyóügyeket tárgyaltak.

Aehrenthal és Burián.

A Tagblatt jelenti: Burián báró közös pénzügyminiszter lemondása befejezett dolog s az is biztos, hogy Hohenlohe herceg trieszti helytartó lesz az utóda. Közvetlen a delegációk befejezése után Aehrenthal gróf külügyminiszterrel egyidejűleg fog megválni állásától Burián báró. Beavatott körökben úgy tudják, hogy nem Berchtold gróf pétervári nagykövet lesz az új külügyminiszter, hanem egy magyar származású kiváló diplomata, aki a monarchiát most is fontos pozícióban képviseli. A lap nyilván Szécsen gróf párisi osztrák-magyar nagykövetre céloz.

A Zsilinszky-ügy a képviselőházban

Ítélet után

Véget ért a nagy pör s a budapesti esküdtbíróház is felmentette a Zsilinszky-fiukat, akik a múlt esztendő május 14-én békéscsabai lakásán lelőtték Achim Andrást a parasztkirályt. A felmentő ítélet különböző érzelmeket váltott ki a közönségből s ebben a pillanatban nem keressük már, hogy helyes volt-e a felmentő ítélet, vagy nem. Sok szó fér hozzá, de ma már ez hiába való dolog volna.

Az esküdtek főnöke.

Egy esti lap tudósítója ma reggel beszélgetést folytatott a két felmentett Zsilinszky-fiuval, Endrével és Gáborral, továbbá Leszik Károlyal, az esküdtek főnökével, aki a következőket mondta az ítéletről és tárgyalásról:

Miután a tanuvallomások megbízhatatlannak voltak, ezekre nem adhattunk semmit. Mi különben sem vagyunk jogászok s így nem a törvénykönyv paragrafusai, hanem az igazságérzetünk diktált törvények szerint szavaztunk. Másfélórai vita után adták le társaim a szavazatukat. Én, a magam részéről kijelenttem, hogy nem dr. Kenedi védőbeszéde indított meg. Lehet, hogy a közönség elítél bennünket, de ha elítél, majd felment.

A felmentett fiúk.

Zsilinszky Endre dr. ezeket mondta:

— Mikor a Kuria megsemmisítette a gyulai esküdtbíróház ítéletét, már akkor is a legnagyobb bizalommal néztem a budapesti főtárgyalás elé. Mertem remélni, hogy a budapesti esküdtek sem lehetnek más véleményen, mint az a tizenkét gyulai polgár, akik már egyszer felmentettek bennünket és visszaadták becsületünket.

Higye meg, most már örülök annak, hogy a Kuria megsemmisítette az első bíróság ítéletét és a budapesti esküdtbíróházot delegálta az ügyünkben. Így legalább sokkal impozánsabb elégtételünk azokkal az időközben ellenünk felmerült vádakkal szemben, melyet az Achim emberei hoztak fel ellenünk. Különösen Ajtay professzor ur vallomása szolgáltat elégtételt nekünk az orgyilkosság vádjával szemben.

Még csak azt kívánom kijelenteni, hogy sem én, sem pedig Gábor öcsém soha politikával nem foglalkoztunk. Tettünkben csakis atyánk és családunk becsületének megrovása vezérelt.

Zsilinszky Gábor.

A második fiu, a katona, így nyilatkozott:

— Öszintén megvallva, én nem igen törődtem a Kuria megsemmisítő ítéletével. Nem volt ugyanis időm a dolog felett sokat gondolkodni, mert, amint látja katona vagyok. Mikor az esküdtbíróházi ítéletet megsemmisítő végzést a Kuriától megkaptam, nyomban jelentettem a dolgot felesleges hatóságomnak. Főlebbvalóim, minden különösebb észrevétel nélkül tudomásul vették jelentésemet, csakis arra figyelmeztettek, hogy a vizsgálat rám vonatkozó minden fázisáról nyomban tegyek jelentést. Mult szombaton parancsot kaptam, hogy a főtárgyaláson uniformisban jelenjek meg.

Mikor Budapestre értem, szállóbeli lakásomon távirat várt reám, amelyben felesleges hatóságom utasít, hogy a tárgyaláson oldalfegyverrel jelenjek meg. Én a parancs értelmében cselekedtem. Még ma délben visszautazom ezredemhez Temesvárra és remélem, nem fogunk többé szerepelni.

Baloghy György elnök.

A tárgyalás vezetője úgy látszik, maga is meglepődött az ítéleten, mert a hozzá intézett kérdésre a következőket mondta:

— Hja, ez az esküdtszék! A tárgyalás után gratuláltam Kenedi védőnek ahhoz az óriási sikeréhez, hogy föltámasztotta Achimot. Mert Achim nem halt meg. Él.

Ebben a védőnek szóló gratulációban nagy igazság van. Az esküdtek ugyanis azt jelentették ki verdiktjukkal, hogy Achim él és senki nem lötte agyon, holott ha fölakarták az esküdtek menteni a vádlottakat, fölmenthették volna úgy is, ha az első kérdésre igenel válaszolnak és ha a mentő mellékkérdések valamelyikére szintén igent mondanak. Ez a verdikt azonban jogi képtelenség.

Békéscsabán különben a fölmentés híre izgalmat nem okozott. Az uri osztály ellenben nagy örömmel fogadta.

A Zsilinszky-ügy a Házban.

Apponyi Albert gróf ma interpellációt intézett az igazságügyminiszterhez, amiért Zsilinszky Gábor nem vette le az elnök felszólítására nem vette le oldal fegyverét. Az interpelláló elmondta, hogy a Zsilinszky-pörben szereplők egyike az elnöki utasítás ellenére nem vette le oldalfegyverét. Ez esetnek méltán magára kellett vennie a képviselőház és a kormány figyelmét is. Megengedhetetlen, hogy a katonai parancsnokság ereje szerepeljen s érezhető legyen ott is, ahol nincs más hatóság, mint a tárgyalási elnök. A parlament többségi elve sem ér semmit mindiárt, amint katonai elveket érint. Nem lehet tűrni, hogy a katonai erő előtt a bíróság is meghajoljon. Felszólítja a minisztert, szerezzen tájékoztatást az esetről és tegyen jelentést a Háznak.

Székelly Ferenc igazságügyminiszter kijelenti, hogy a dologról csak a lapok tudósításai révén tud valamit, az elnök jelentése nem érkezett még hozzá. Annakidei én természetesen jelentést fog tenni a Háznak.

A képviselőház tudomásul vette a miniszter kijelentéseit.

IRODALOM

A Franklin Kézi Lexikona második kötete. Most jelent meg második kötete a Franklin Kézi Lexikonának, mely már első kötetével is példátlan sikert aratott a közönség köreiben. Rövidsége, mindentudása, világossága, mindenre kiterjedő figyelmessége, tartalmanak megbízhatósága, képeinek, színes tábláinak ritka szép kivitele és gondos megválogatása, kiállításának szolid díszes és határozott — mind olyan tulajdonságok, melyek ezt a nagyszabású művet a művelt magyar ember kézikönyvévé tették máris. Rendszere: mindent nyújtani, amire a művelt embernek szüksége van s mellőzni mindent, ami fölösleges. — fényesen bevált; ép oly ismerésre talált minden körben az a mód, a hogy cikkei írva vannak s amelylyel minden, még a legbonyolultabb kérdésekre is olyan feleletet ad, amelyet mindenki első pillantásra megért. Ezzel azt érte el, hogy a közönség rendkívül megkedvelte, hozzászokott folytonos használatához s valóban mindennapos, bizalmas tanácsadója váta. A most megjelent második kötet a Gauchon-Nicotera szavak közé eső címszókat tartalmazza, tehát óriási anyagot ölel fel a tudományok és ismeretek minden mezejéről, még pedig — mint többszöri próba útján meggyőződhetünk — olyan gondossággal, mely alig hagyott bármi kis hézagot. Az olvasó jóformán sohasem fordul hozzá hiába, megtalál benne mindent, aminek egy kézi lexikonban meg kell lennie és mindenből épen annyit, amennyire szüksége van. Emellett rendkívüli előnye az a szoros kapcsolat, melyben a körülöttünk folyó mai élettel áll, az az aktualitás, melyet már első kötetben is dicsérettel kellett kiemelni. Ugyazólván a mai napig megvan benne minden nevezetes esemény, vagy személyiség. Szó van már benne például a mostani kínai forradalomról, a marokkói kérdés elintézéséről, a tripoliszi háborúról, a Maeterlinck minap odaitelt Nobel-díjáról, a magyar politika legújabb eseményeiről, így például a legutóbbi képviselőházi elnökválasztásról stb. A Franklin Társulat, e mű kiadója, valóban nagy szolgálatot tett művelt-

ségünknek e kiválóan gyakorlati és emellett tudományos színvonalon álló mű kiadásával. A lexikon képes táblái, melyek már az első kötetben is általános feltűnést keltettek, a második kötetben még nagyobb gondval vannak összeállítva s már magukban is nagy előnyét jelentik e műnek a lexikon-irodalomban. 49 ilyen képes tábla teszi szemléletesé a szöveget s ezek közt kivált az iparművészetet és a magyar művészetet illusztráló táblák tűnnek fel rendkívül finom kivitelükkel. Ezeket kívül 11 rendkívül tanulságos szöveg melléklet is van a kötetben. A könyv kiállítása és kötése is a folytonos használatra van számítva, finom, tartós papíros, erős, de e mellett igen izléses vászonkötése erre a célra szolgál. — A három kötetes nagy mű ára 54 korona.

A rendőri fogda tájáról

Átmeneti toloncok indítása.

A Nagytemplom tornyára visszaszít a nyugodni térő nap, úgy néz ki tetején a rézkakas, mintha villanykörték gyultak volna ki rajta. Vakító fényük átszikkasztja a jéggé fagyott talajon, melyen egy szomorú menet indul utnak. Fiatal rongyosok mellett megkopott ősz csavargók lépdelnek s a nyomokban haladó rendőr is szaporább lépésre ösztökéli őket. Önkéntelenül is Szibéria villan az ember agyába nihilistáival, alkohollal tönkretett koldusaival és hajléktalan csavargóival. Pedig hát itt vagyunk a tejjel-mézszel folyó Kanaán közepe, ahol a tündértájak legszebb festménye: a délibáb borul az arany kalászszal ékes rónaság fölé.

A nyomort el is bíránk valahogy, ha a kulturátlanság nem szállítaná folytonosan a börtönnek a maga adóját, a tolvajság és buja munkakerülés keresztfiait. Meg a gyávaság közkatonáit, a katonaszökevényeket.

Ezekből áll az előttünk vonuló emberláng is, melynek mindenik szeme egy-egy kiállító példája annak a könnyűvérűségnek, amelylyel egyesek a társadalomban részükre kijelölt államfenntartó munkát kikerülni igyekeznek.

A bösörményi asszony.

Magas, vézna, ezerszer ráncos asszony özv. Tacsí Jánosné, Csütö Zsuzsanna. Már a hetvennegyedik évét tölti be, de többet volt a fogházban, mint a szabad levegőn. Egyike a legveszedelmesebb tolvajnőknek, aki nem is egyedül, de kompániával dolgozik s csak a bösörményi asszony címen emlegetik a boltosok és vásárosok.

Rendszerint társaival elvegyül a tömegben s míg azok a kereskedők figyelmét igyekeznek magukra terelni, Tacsí Jánosné az árut dézsmálja meg úgy, hogy mire észreveszik, mindenik szoknyája kidagad a vásárban.

Egyik híres társnője Özv. Varga Juliánna aki már szintén tul van a hatvanon, most a törvényszéki fogház lakója, ahová néhány héttel ezelőtt került szintén egy efajta — vásárlásból folyólag.

— Honnan jön néném? — kérdezi e sorok írója.

— Váradról leltem. Ott próbáltam kissé világot. De hát ma már járni sem szabad, egy volt debreceni rendőr ismerősömmel találkoztam, az előállított és most így küldenek haza „tráncport”-on.

— Mit csinált Váradon?

— Egy régi ismerősömet látogattam meg az ápodában.

— Hát maga mért nem maradt ott?

— Nem vagyok én beteg, hogy levessel

gyógyítsanak. Nekem, még hála Isten, jó a fogam. Megeszem én a húst is! . . .

— Hát aztán telik rá?

— Telik — néha. Vannak nekem jóembereim. Mondja a vén csoroszllya, aki életében egyebet sem csinált, mint a börtönök küszöbét járta sorba.

Kivándorlási ügynők kezében.

Jómódu gazdaemberek, Balogh István 21 Papp Péter 22 éves mindkettő hadköteles. Kiséretőkben Rákóczy László 24 éves és Nagy István 26 éves legények, mint testvérek szerepeltek. A sorozás szelére indultak utnak, hogy kikerüljenek Amerikába. Persze utlevélök egyiküknek sem volt és így csak Sopronig juthattak, ahol a határrendőrség mind a négyet feltartóztatta és kényszerűen juttatja haza Szatmárandoriba.

— Hát maguk nem tudják, hogy utlevél nélkül nem juthatnak át az ország határán?

— Tudjuk mi kérem, de hát Amerikából egyik földinktől levelet kaptunk, amelyben azt írta, hogy csak menjünk nyugodtan Sopronig, onnan majd egy valaki eljuttat bennünket a határon. Már a hajójegyünk is meg volt mind a négyünknek és most ez a pénz is odaveszett. Mert mindig csak a szegény embert nyomják . . .

— Hogy mertek maguk utrakelni, hiszen ketten még tul sem estek a sorozáson.

— Nem mink vagyunk az elsők. Az idén már vagy tizen mentek át a falunkból. Amerika beveszi az embert, csak legyen ereje. Mert az öreg ember ott se kell senkinek. Hát addig akartunk szerezni, ameddig meg van hozzá az inunk. Mert itt bizony csakhogy tengődhet az ember. Nekünk már helyünk is volt az egyik „farm”-on és most erőszakkal visszahozták. Hát ha megöregszünk gondoskodik valaki rólunk?!

— Aztán hogy tudják, hogy ott biztosan lett volna munka?

— Mert az ügynök írta . . .

Hiába magvaráztam aztán ezeknek az elbolondított embereknek, hogy lelketlen csalók hálójából mentette ki őket a hatóság, nem akartak megérteni. Csak azt tudják, hogy elvesztettek pár száz koronát, amit jegyekre költöttek s most semmi hasznát sem vehetik, — ezenkívül úgy lehet, hogy október hó elsején be is kell — rukkolni.

Ez pedig mindennél jobban fáj!

(gy. zs.)

Színház és Művészet

A színház műsora.

PÉNTEK: *Papa*, vígjáték. Szendrei Mihály vendéjátéka. (C bérlet.)

SZOMBAT: *A lengyel menyecske*, operett. Remutató előadás. (Bérletszünet.)

VASÁRNAP: Délután *A kis gróf*, operett. Este *A lengyel menyecske*, operett. (Kisbérlet.)

BOSETTI HERMIN ÉS TARNAY ALAJOS. A Zenekedvelők Körének negyedik bérleti estélye.

A Debreceni Zenekedvelők köre e hó 22-én, hétfőn este 8 órakor a Bika szálló dísztermében tartja az 1911—12-ki évadban negyedik hangversenyét, amelyen közreműködnek: Bosetti Hermin kamaraénekesnő, a müncheni udvari operaház művésznője és Tarnay Alajos zongoraművész, az orsz. kir. zeneakadémia tanára.

Az estély műsora a következő:

1. Rossini: Rosina áriája a „Sevillai borbély” c. operából. Bosetti.

2. a) Schubert: Moment Musical. b) Beethoven: Deutscher Tanz. Tarnay.

3. Haendel: Lascia ch'io pianga. b) Pergolese: Se tu m'ami. c) Giordigiani: Ogni sabato avrete illume acceso. Bosetti.

II. 1. Schubert: a) Suleika. b) Gretchen am Spinnrad. c) Wiegenlied. Bosetti.

2. a) Tarnay: Nocturne. b) Chaminade: Danse ancienne. c) Moszkowsky: Keringő. Tarnay.

3. Verdi: Gilda áriája a „Rigoletto” c. ope-rából. Bosetti.

Az estély kezdete pontban 8 órakor van. Előadás alatt az ajtók zárva maradnak. — A tagok belépő-díjat nem fizetnek. Napi jegyek Hegedüs és Sándor könyvkereskedésében kaphatók 5, 4 és 2 koronáért. — Az I. és II. rész között öt perc szünet lesz.

A Kör következő hangversenye február 12-én. Közreműködnek: W. Hammerstaedt János zongoraművész és Kocean Jarosláv hegedűművész.

Az ördög. (Szendrei Mihály vendégszer-plésével.) Megtisztelhetne volna a debreceni színház Molnár Ferencet és a vendégművészt azzal, hogy hozzájuk méltóbban adja ezt a briliáns darabot. A milliók, a környezet sivárságának, valami az előadás levegőjében levő anyag nemtörődömségnek köszönhetjük azt is, hogy magát Szendrei Mihályt sem élvezhették úgy, ahogy kellett volna. Pedig ő mindent megtett s valóban sok szépet is nyújtott, amit a közönség még sokkal hálásabban honorált volna, ha a csupa szellemdarabot nem nyirbálják úgy meg s több szeretettel játszik a többiek. Papp Etelt és Vajda Ilonkát kivéve, semmi elismerésre méltót nem találtunk sem a rendezésben, sem az itteniek játékában.

„A lengyel menyecske” premerje. — A társulat énekes személyzetének minden idejét A lengyel menyecske című operett-ujdonság előkészületei kötik le. Az operett-színészek, a zenekar s karszemélyzet naponkint próbálnak a színpadon, a zenekarban, sőt a táncokat a cukrászda kis színpadján próbálják, hogy diadalra vigyék a darabot a szombati bemutatóra. A kiváló operett pompás szövegével és fülbemászó muzsikájával segíti a színészek igyekezetét s valószínű, hogy A lengyel menyecske a debreceni színpadon épp úgy sorozatos előadásokhoz jut, mint az operett-irodalom számos idej terméke.

Szendrei Mihály második vendéjátéka. Holnap, pénteken este Szendrei Mihálynak, az aradi Nemzeti Színház művészigazgatójának második vendéjátékával a Papa című vígjáték kerül színre, melyben Szendreiinek parádés szerepe van. Ez előadás iránt nagy érdeklődést mutat a közönség.

Vasárnapi előadások. Vasárnap két előadás lesz a színházban. Délután mérsékelt helyárrakkal A kis grótot adják, este pedig rendez helyárrakkal kisbérletben. A lengyel menyecske című operettnek lesz a második előadása.

Nincs tovább. A színház legközelebbi drámai ujdonsága a Nincs tovább című lesz, mely a jövő hét műsorán három előadással szerepel.

Egy színigazgató halála. A vidéki színigazgatói karnak egy igen szimpatikus alakja hunyt el ma délután Budapesten. Kunhegyi Miklós halt meg egy városligeti szanatóriumban, ahol hosszú és küzdelmes pályafutását akarta kipihenni. Nem járta az ország nagyvárosait s a művészet történelem sem jegyez fel róla tündöklő eseményeket, bár oly kitűnően indult, hogy a délvidék, Szatmár, Székesfehérvár színésze az ő igazgatása alatt érte legszebb fejlődését. Mégis nagy elismerés illeti munkálkodását, mert a mezővárosokban nemcsak tisztességes előadásokat produkált, de a színészet egyéni reputációján esett csorbákat is kireperálta. — Debrecen környékén is kedvelt ember volt Kunhegyi Miklós, aki a hajdu városokat járta

az utóbbi előzékenys volt az ott adta át színi művésznék kásság fáru gy látszik a munka. leg a debrecen ködik és v elhunytát.

A január 19-én a Bont vezettel lá kelőbb köz adásait. A vetik. Hom sok minden zónságot. közt legkiv nök” című lhász Gizi, Jenő. Külö vészember rabban, tel fénypontja, rakoztatja tapsol neki toldja a mű sikerrel éne madonna, és a többi mondhatunk összes szer óráig.

A bö

Az ass

Immár jelét szolgál lom tulajdon fegyvert s vethette el a Egy bizony mes ügyben lenmondása, gokat is ug hogy semm jéről a ható szerezn a gadjá, hogy ha tíz lépés pedig a pró vallomásána beismerni. h lővés után hette, hogy

Gyanus süket ember ségéről, min nem az öre mint mondja lyet az aszo Kiss kijött szonyt egy

— Mit

— Egy szolta az a az öreg tová

Mindezs sak, hogy N örfőkapitány rendőrkapitá szonyt tegn ba helyezte lomása még rendőrség k ia a debrec

Hibján járt Debrecen riumában ah kihallgatta. munkatársa a ki a követ sáról;

— Az letartóztatás rülmény for

az utóbbi években s kellemes modorával és előzékenységgel szívesen látott vendége volt az ottani uritársadalomnak. Pár hét előtt adta át színtársulatát Sajó Vilmos fiatal színművésznek, maga pedig harmadik évi munkásság fáradalmait akarta kipihenni, ami, úgy látszik, a sir szélén valósult is. Megörölt a munka. Felesége, Molnár Bella, aki jelenleg a debreceni Bonbonniere kötelékében működik és viruló szépségű leánya gyászolják elhunytát.

A januári parádés műsor és Varjas Antal a Bonbonnierben. Igazi örömmel és élvezettel látogatja naponta városunk legelőkelőbb közönsége a Bonbonnier művészi előadásait. A jobbnál-jobb számok egymást követik. Hombert és Renardo zeneexcentrikusok mindennap új tréfákkal mulattatják a közönséget. Kétféle előadott zenészámaik közt legkiválóbb dolgok vannak. Az „Uj főnök” című bohózatban nagyon jó együttes Iház Gizi, Pásztor Zoltán és Zsoltoványi Jenő. Különösen Zsoltoványi, ez a jeles művészember mesés epizód alakot játszik a darabban, tele humorral. Varjas Antal a műsor fénypontja, szebbnél-szebb számokkal szórakoztatja a hallgatóságot, amely szívesen tapsol neki, hogy egy-egy ráadásával megtoldja a műsort. Csillag Szerén szintén nagy sikerrel éneklő népdalait. Jany Lili, a kis primadonna, Borzassy Rózsá, K. Molnár Bella és a többi számokról egytől-egyig csak jót mondhatunk. Előadás után Bal-Tabarin, az összes szerződött tagok fellépte 12—1 óráig.

A böszörményi dráma

Az asszony a vizsgálati fogságban.

Immár a vizsgálat adatai is kétségtelen jelét szolgáltatják, hogy Kiss István kásamalom tulajdonos nem önkézzel fogta agyára a fegyvert s még csak véletlenségből sem követhette el az agyán végig futó golyó kilövését. Egy bizonyosság látszik csak ebben a rejtelmes ügyben és ez: az asszony fokozódó ellenmondása, melylyel a leghetlenebb dolgokat is úgy adja elő, mintha biztos lenne, hogy semmiféle bizonyítékot az ellenkezőjéről a hatóságnak módjában sem lenne beszereznie a véres éjszakáról. Így például tagadja, hogy a lövést hallotta volna, pedig csak ha tíz lépésnyire lehetett a szobától. Tegnap pedig a próbálövésnél, melyet a rendőrség vallomása alapján tartott, kénytelen volt beismerni, hogy nemcsak hallotta azt, de a lövés után maradt löporrít is figyelmeztethette, hogy itt valami történt.

Gyanus az is, hogy az öreg Kissnek, aki süket ember, *nem is szolt fia szerencsétlenségéről*, mint előzőleg a férjének beszélte, hanem az öreg süket ember maga ébredt fel, mint mondja, arra a nagy zakatolásra, amelyet az asszony a konyhában kifejtett. Az öreg Kiss kijött szobájából és ott találta az asszonyt egy láda előtt motoszkálni:

— Mit csinálsz itt, hé? kérdeze.

— Egy inget keresek Istvánnak! válaszolta az asszony. Aki csak azután, mikor az öreg tovább faggya mondta el, mi történt.

Mindezek a momentumok annyira gyanúsak, hogy Noviczky János böszörményi rendőrfőkapitány, aki a vizsgálatot Híbján Károly rendőrkapitánnyal karöltve vezeti, az asszonyt tegnap dél óta előzetes letartóztatásba helyezte s ha a mai napra idézett tanúk vallomása még újabb terhelő adatokat juttat a rendőrség kezébe, péntek délelőtt beszállíttatja a debreceni kir. ügyészséghez.

Híbján Károly rendőrkapitány ma benjárat Debrecenben a Láng Sándor dr. szanatóriumában ahol a megoperált Kiss Istvánt újból kihallgatta. A *Debreceni Független Ujság* munkatársa itt felkereste a rendőrkapitányt, aki a következőket mondta a vizsgálat állásáról:

— Az asszony tegnap dél óta előzetes letartóztatásban van, mert igen sok oly körülmény forog fenn, melyek azt igazolják,

hogy Kiss István nem önkézzel sütötte el a fegyvert s az asszony előadása az esetről olyan zavart és valószínűtlen, hogy fel kell tennünk, mikép valami *elhallgatni valója van*.

— A férj mai vallomása semmi új részletet sem hozott, de az kétségtelen, hogy öngyilkosság, vagy véletlen szerencsétlenség esete fenn nem forog. Persze megnehezíti a vizsgálatot, hogy a férj, aki imádia a feleségét, kézzel-lábbal menteni igyekszik az asszonyt, aki az eset után többször meglátogatta a Láng dr. szanatóriumában s mintegy besuggerálta neki, hogy is történt valóban a véres eset.

— Tehát semmiféle bizonyosság sincs, a min a vizsgálatot megtámasztani lehetne?

— Semmi. Akad ugyan tana, aki vallja, hogy Kissné itt is, ott is mondta, hogy az urát *sohasem szerette*, de hát az asszony tagad, a férj meg védi, így aztán semmi pozitívum sincs.

— Kivel beszélt először az asszony az eset után?

— A mosónéjkkal, akit elhivatott, hogy a gyerekekre ügyeljen. Ennek mondta:

— Aztán nem muszáj a kutva farkára kötni, hogy itt valami történt.

A gyermekek, akiket ma szintén kihallgatott a böszörményi rendőrség, semmit sem tudnak, annyira mélyen aludtak. *Konyári Antal* kocsis pedig kétségen felül ártatlan.

HIREK

— **A kínai császárné a köztársaságért.** Londonból táviratozzák: Pekingből jelentik, hogy a palota tegnapi tanácskozásán az özvegy császárné a hercegeknek kijelentette, hogy a dinasztia lemondása föltétlenül szükséges. A hercegek könyörögtek neki, hogy álljon el szándékától, de az özvegy császárné kijelentette, hogy már kész az a dekrétum, a melylyel a császári család a kínai trónról lemond és megparancsolja, hogy a köztársasági kormányt rendezzék be.

— **Az izraelita istentiszteletek.** Az izraelita hitközség elnöksége értesíti a tagokat, hogy a Deák Ferenc-utcai templomban az istentiszteletek ideje további intézkedésig a következő: pénteken este egynegyed 5 óra kor, szombaton délelőtt 9 és délután fél 4 órakor, köznapokon reggel háromnegyed 7 órakor és este fél 5 órakor van.

— **Az Egyháztér rendezése.** Ma szóba került a városi tanács előtt az Egyház-tér rendezésének kérdése, különös tekintettel a Kossuth-szobor helyére. A fölmerült nézetek szerint a tér rendezésével egyidőben kell keresni a helyi vasút vágánya új elhelyezésének, a piac eltávolítása kérdésének a megoldását is. A Kossuth-szobor elhelyezésének kérdését legjobban akkor lehetne megoldani, ha már állana a református bérpalota. Mindenesetre helyes azonban a tanács ama felvetése, hogy a favázás vászonmintával kísérletezzenek s szakértő bizottság meghallgatása után döntenek csak. A főmérnök véleménye szerint azt a tervet, hogy a Kossuth-szobor esetleg a kereskedelmi akadémiá előtt álljon, el kell vetni, mert ezt a tervet Strobl is kifogásolta. A rendezés ügyét különben most átteszik a polgármesterhez, a kinél már tervvázlatok is vannak.

— **Összeomlott egy vlághirű templom.** Génából táviratozzák: A Madonna della Guardia templom, amelyet három év óta elzártak a közönség elől, tegnap összedőlt. Az összeomlott templom romjai megrongáltak a szomszédban lévő Szent István templomot is, amelyben ötödfél évszázaddal ezelőtt Kolombus Kristófot megkeresztelték.

— **A rendőrtisztek új egyenruhája.** A mai tanácsülésen Rostás István rendőrfőkapitány előterjesztést tett a rendőrtisztek részére új egyenruha s a legénység részére új díszfőveg megállapítása iránt. Különösebb változást a

dolmányon tettek. A dolmány eddig tulzsinóros s igen drága, 130—140 korona volt. A tanács a fővárosi államrendőrségnél használatban levő dolmányt fogadta el és pedig azzal a változtatással, hogy a nyakon kék hajtóka lesz s ugyanilyen kék posztó a karon s ehhez sötétkék sapka, amelyen Debrecen város címere van. A díszfőveg ugyanolyan lesz, mint most a fővárosi rendőrségé, fekete Rákóczi-sisak, a legénységé fehér, a tisztikaré sárga bordázattal, baloldalt egyenes magas fehér forgóval. A legénység az új sisakot a tömegruházkodás során fogja beszerezni s így a városnak az semmi külön kiadást nem fog okozni. A tanács az előterjesztést elfogadta.

— **A Hortobágy hasznosítása.** A Társadalomtudományi Kör e hó 20-án szombaton este hat órakor tartja második előadó estét a közgyűlés termében, amelyen Kovács József dr. gazdasági akadémiai segédtanár tart előadást a Hortobágy hasznosításáról. Ez előadáson szívesen látja a nagyközönséget és a Hortobágy kérdése iránt érdeklődőket a vezetőség. Az előadást vita követi.

— **A Kertváros világítása.** Tudvalevő, hogy a most épülő kertváros telektulajdonosai azt kérték, vezesse be a város a villamos áramot és a gázt. A világítási vállalat igazgatója most terjesztette be erre vonatkozó véleményét. A bevezetést szükségesnek és helyesnek tartja s a városra hasznosnak is, de kötelezni kéri a mai tulajdonosokat, hogy a 33000 korona költséget percentes kivétel alapján térítsék meg, illetve nyújtsanak garanciát annak fedezésére. Az így elvállalható teher abban a mértékben csökkenni fog, amint a kertváros kiépül. A tanács legközelebb nyilatkozattételre hívja fel a kertvárosiakat.

— **A szegényügyi bizottság ülése.** Debrecen város szegényügyi bizottsága ma délután négy órakor ülést tartott, amelyen segélyezési kérvényeket intéztek el. Az ülésen K. Tóth Mihály dr. tanácsnok elnökölt.

— **Ágyuk a sztrájkolók ellen.** Londonból táviratozzák: Lawrenceben olyan nagy a veszedelem, hogy kihirdették a hadi állapotot. A sztrájkoló textilgyári munkások felgye-
verkeztek. A rendőrség tehetetlen a tuleróvel szemben, ezért tüzérseget vonlattak ki ágyukkal és az ágyuk tüzelésre készen állanak.

— **Katonai börtrend 1912-13-ra.** Az apostoli tábori vikárius, Bjelik Imre az 1912-13. évre most adta ki a börtrendet, amely szerint a cs. és kir. hadsereg és a cs. és kir. haditengerészet katolikusai kötelesek nagy-pénteken és a karácsony előtti napon (a görögkatolikusok a saját naptárszámításuk szerint) mindenféle husnemű étel élvezetétől tartózkodni. A husvéti ájtatosság ideje január 21-től a pünkösöd utáni első vasárnapig kiterjesztetik. A helyőrségi változás által érintett csapatok a husvét ájtatosság végzésénél a többi, a helyőrségben maradó csapatok fölött előnyben részesítendőek és pedig olyképen, hogy ez által az új helyőrségbe való távozás munkái és előmunkálatai meg ne zavartassanak.

— **Gyermektragédia.** Máramarosszigetről táviratozzák: Szabó Gizella 15 éves leány rászólt öccsére, hogy ne játszik a revolverrel. Ki akarta csavarni kezéből a fegyvert de az elsült és a golyó a leány mellébe fúródott. Sebe életveszélyes.

— **Fakiosztás a szegényeknek.** Debrecen város mint minden esztendőben, úgy az idén is fát oszt ki a szegények között. Az idén 50 öl fát osztanak ki és pedig a Fairari Részvénytársaság ispotálylaposi fatelepén, ahol nyolcadölenként kapják a fát a szegények a rendőrség által kiállított igazolvány alapján. Ilyen igazolványt azok, akik a belvárosban laknak, a belvárosi kapitányságnál, azok, akik a külsőségeken laknak, a mezőrendőrkapitányságnál kaphatnak.

— A bácsi nuncius haldoklik. Bécsből táviratozzák: Bavona pápai nuncius állapotáról ma reggel a következő jelentést adták ki: Az új folyamán teljes lett az eszméletlenség. A tüdőbeszűrődés előrehaladt, a szivgyöngesség fokozódik és az állapot igen komoly.

— Játék miatt vérmérgezés. Hajduböszörményből jelentik nekünk: Pár hét előtt az itteni vasuti állomáson egy berakásnál segédkezett Török János 17 éves réti cseléd, több társával. Munka közben évödni kezdtek egymással és az egyik fiu lécet emelt Törökre. Ez a lábával kirugott, de az ütést kiparizozni nem tudta, úgy, hogy a lécben levő szög a csizmája szárán keresztül lábikrájába hatolt. A fiu nem sok jelentőséget tulajdonított a sebnek, melyet otthon borogattott. Pár nap előtt azonban lába veszedelmesen dagadni kezdett, vérmérgezést kapott s mire orvosi segélyért folyamodtak, már későn volt, ma belehalt sebébe. A hajduböszörményi rendőrség a nyomozást a halálos ütés okozójának kézrekerítése iránt megindította.

— Grammofoon tulajdonosok! A létező legszebb magyar ének, „A pécskai cigánysoron” egyedül Molnár testvéreknél kapható, Egyház-tér 2. Telefon 727.

— Idény előrehaladottsága miatt téli kabátok, bundák és szörmeárúk leszállított árban szerezhetők be Halmágyi Sámuel divatházában.

Használjon Dr. B. roviszky-féle

BOROLINT

Borolinsót, Borolin-zappant és Doro'in-cukorkát reuma, cs z, köszvény, isiász, köhögés, fejfájás, kolera és más ragályos fertőző és ellen

Ára a Borolinnak 80 fillér, próbáivég 50 fillér, a Borolinsónak ára 2 kor., a Borolin mosdószappannak 30 fill., a pipere zappannak 80 fill., és a Boro'in-cukorkának ára 20 és 40 fillér.

Kapható mindenütt.

Debreceni

Butorkészítő Asztalosok Áruzsarnok Szövetkezete

mint az Ors. Ágos Központi Hitelszövetkezet tagja. Telefon 129. Hunyadi u 17/19. sz. Telefon 129.

Felhívja a tisztelt butorvásárló közönség figyelmét, dusan felszerelt áruzsarnokára, hol Debrecen első műasztalosainak és kárpitosainak termékei a legmértékesebb (szabott) árban áll a nagyérdemű közönség rendelkezésére, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Megtekintés minden vételkényszer nélkül.

Tervek, költségvetések, rajzok díjtalan. A rendelt avagy raktárból megvett butorokért a legmértékesebb garanciát vállalja, hitel esetén kedvező fizetési feltételek.

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.

Vannak fájdalmak? Rheuma, csusz, köszvény szaggatása? Ezen fájdalmak ellen legbiztosabb bázisra a híres

Király-Balzsam!

Hatása némely esetben megfogó, amennyiben gyakrabban idültébb esetekben is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszünteti.

Fog- és fejfájást 5 percz alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 korona teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ

gyógyszertárában Kossuth-utca 8. színház mellett.

Mi a?

A legmegbízhatóbb tekintélyek, valamint bel- és külföldi gyakorló orvosok ezrei által ajánlott táplálék egészséges, gyomor- és bélbajos gyermekek és felnőttek részére; igen nagy a tápereje és elősegíti az izom- és csontképződést, szabályozza az emésztést és használatban olcsó.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	8:20—
Osztrák hitel	652 50
4 százalékos koronajáradék	90-20
Államvasút	727-50
Jelzálogbank	455—
Rimamurányi	694—
Salgótarjánai	690—
Közúti vasút	815-50

Irányzat: Csöndes.

Magánleszámitólagi kamatláb:

Bécs 4 1/2%, Berlin 3 1/2% London 3 1/4%.

Budapesti gabonátőzsde.

Svaz E. (Strasser és König) debr. bizományos távirati jelentése	
Buza októberre	10 81
áprilisra	11 64
Rizs októberre	9 03
áprilisra	10 24
Zab októberre	8 42
áprilisra	9 79
Tengeri májusra	8 67
Tengeri 1912. év júli	8 42

Irányzat: Szilárd. Készára változatlan.

Helyiértékpapírok magánárfolyama.

Névért.	1911. szeptember 1-vel	Kor.
300	50	960
200	18	375
500	40	900
200	18	—
200	17	350
200	14	260
400	24	—
300	12	—
200	30	780
200	10	—
200	18	—
200	10	200

A Bank- és Váltóüzlet közgyűlése

Ma délután három órakor tartotta meg a Bank és Váltóüzlet részvénytársaság első rendes évi közgyűlését a Debreceni Első Takarékpénztár dísztermében, a részvényesek élénk érdeklődése mellett. Kernhoffer József kir. tanácsos elnök megnyitóiában jelentette, hogy a közgyűlésen 31 részvényes jelent meg 2600 szavazat képviselőben s e képen konstatálván a határozatképességet, a jegyzőkönyv vezetésére Kölcsey Sándor dr. intézeti jogtanácsost, hitelesítésére Komlóssy Dezsőt és Wilhelms Emilt, a szavazatszedő küldöttség tagjaiul pedig Neubauer Sándort, Czeglédy Mihály drt és Szentesi Jánost kérte föl.

Áttérve a napirendre, a közgyűlés egyhangulag elfogadta az igazgatóságának s a felügyelőbizottságnak a lefolyt 1911. csonka üzletéről szóló jelentéseit s úgy az igazgatóságának, mint a felügyelő bizottságnak megadta a fölmentvényt. Az igazgatóság jelentésében foglalt javaslatához képest kmondta a közgyűlés, hogy a 73.626 kor. 15 fillért kitevő tiszta nyereségből a tartalékalapot 30.000 koronával dotálja, osztalékul részvényenkint 5 koronát, összesen 25.000 koronát állapított meg s elhatározta, hogy az alapszabályszerű jutalékok levonása után fennmaradó 4418 kor. 50 fillért új számlára viszi át.

Az alapszabályok módosítása kapcsán kimondta a közgyűlés, hogy az intézet cégét **Közgazdasági Bank- és Váltóüzlet részvénytársaság**-ra változtatja és üzleti helyiségeit a megszűnt Közgazdasági Bank r.-t. helyiségeibe teszi át.

Ezután a választások következtek. Az igazgatóság új tagjaiul Beke László és Vecsey Zoltán választották meg egyhangulag két évre. A felügyelő bizottság régi tagjait, névszerint Czeglédy Mihály drt (elnök), Gaszner Gézá, Diner Gyulát (kiszáradai bank igazgató), Ekli Józsefet, Jónás Mórt (a Hitelrészecs csoport főnöke) és Nagy Gábor drt egyhangulag újra megválasztották.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

A Gy. O. Sz. előadás-ciklusa. Tegnap este 6 órakor az iparkamara dísztermében Sztankay F. Béla folytatta az annakidején

Hegedüs Loránt országos képviselő által megnyitott előadás sorozatot, melyet a gyáriparosok szövetségének debreceni fiókja Porubszky Jenő védnöksége alatt bírák, ügyészek s ügyvédek részére rendezett. A szép előadásban, mely „A technika birodalmából” címet viselt, az előadó végigvezette a hallgatóságot a modern iparfejlődés műhelyén, a gyári technika birodalmán s megismertette azokat a módokat, amelyekkel a tudomány előkészíti a jövőndőt az ipar tökéletesítése utján. Az előadó a technikai fejlődés alapjait, főfaktorait a gőzt, kőszent és vasat jelölte meg, végig tárgyalta e három faktor szerepét az ipari technikában. Szólt a gőz expanzív és hőfelvevő képességéről, mellyel munkát végez a legkülönösebb szerkezetű gépekben; elemeire szedte szét a gőz eme munkájának mikénti lefolyását, a gőzgép működését. Majd a modern technika legfontosabb anyagának, a vasnak előfordulási formáiról, megdolgozásáról, a nyers, öntött vasról, az acélról beszélt a tudós előadó. A köszön szerepéről mondtak után a technológiaiáról adott értékes felvilágosításokat. Az előadást zajosan megtapsolták.

Elkelt a Koszorus-telek. A Hajduböszörményi-ut 2. szám alatt terül el a Koszorus-örökösöknek nagy, mintegy 9600 négyzetöl kiterjedésű ingatlana. E hatalmas telektömb a mai napon gazdát cserélt, amennyiben azt egy alkalmi társaság az örökösöktől csaknem negyedfél-százezer korona áron megvásárolta. A vevők az ingatlant parcellázni akarják s úgy szándékoznak az egyes telkeket értékesíteni. E körülmény nagy lendületet fog adni a Hajduböszörményi-ut felvirágoztatásának, mert rövidesen új, impozáns épületek fogják e szép, nyílegyenes és széles utcát díszíteni. Amint értesülünk, tavasszal az egész utca, ki a méntelepig, villanyvilágítást nyer.

A Takaré- és Hitelintézet tőkeemelése. Már régebben hirt adtunk arról, hogy a Takaré- és Hitelintézet alaptőkéjét emelni szándékozik s mihelyt erre alkalmas idő kínálkozik, az igazgatóság megteszi az erre vonatkozó javaslatát a közgyűlésnek. Ez most már be is következett s az igazgatóság elhatározta a tőkeemelés javaslatba hozását. Az ezirányú javaslat még nincs ugyan publikálva, annyit azonban sikerült megtudnunk, hogy a jelenlegi 700.000 korona alaptőkét 1.400.000 koronára emelik, vagyis 3500 darab új részvényt bocsátanak ki s minden régi részvény után egy újat kapnak a részvényesek.

Árverés a pályaudvaron. A máv. debreceni raktárában visszamaradt árucikkek elárverezése január hó 24-én történik meg. — Jegyzékek a debreceni kereskedelmi- és iparkamaránál kaphatók.

Fizetésektelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet ma a következő fizetésektelenségeket jelenti: Adamcsa György Léva, Silarin és Mararin Petroszény, Fried D. Lajos Debrecen, Engel Bernát Kunhegyes, Székely József Cibakháza, Krausz Emil Rózsahegy.

Ingatlanok forgalma.

Dr. Várdi Szabó János veszi Pusztay Sándor és neje Áron Ilonkától Bathány-utca 20. számú házat 130000 koronáért.

Debrecen szab. kir. város veszi Boros Györgyné Borbély Esztertől Kut-utca 36. sz. házat 13000 koronáért.

Paliga József és neje Radócz Julianna veszi Lösenfeld János és neje Varga Gizellától Boldogfalva-kerti 422 négyszögöl területű telkét 7000 koronáért.

Korom György és neje Báthori Julianna veszi özv. Báthori Mihálynétől 617 egytized négyszögöl sestakerti szőlőföldet 2300 koronáért.

Bihari József és neje Zvolenszky Vilma veszi Erdélyi János és Istvántól Csapókerti házat 12400 koronáért.

Mikli Lajos és neje Ondrasek Teréz veszi Szabó József és neje Diószegi Juliannától Nagy József-telepi 310 négyszögöl ingatlant 2000 koronáért.

Murvai Ferenc és neje Matkó Zsuzsanna veszi Vilmányi János és neje Kovács Zsuzsannától ujosztású földet 29000 koronáért.

CSE

nyer

Kar

ag

Karcza

Fűszer, cs
rum, cogna
gyümölcs,
a legfrisebb

Fris

fűszer és

Plac

Telefon 98

Tess

Dono

DEBREC

Szón

Fügönyö

takarók, k

Nagy- válas

Öfelség

a világhírű

Spa

a „Bika”

lodák

Csak rövid

és

Gyengeség

varok

L

watta, mo

valamennyi

által

LUN

Leg

Lun

Debrecenbe

Vitárius S

miederen

Tiszta agyagból készült szép és
cserép, fali téglá
 és legszebb
nyersfalazati téglá
 csak a
Karczagi
agyagiparnál
 Karczagon szereshető be.

Fűszer, csemege, déli gyümölcs, tea,
 rum, cognac, likőr, bor, pezsgő, friss
 gyümölcs, cukorka és karácsonyi áruk
 a legfrissebb minőségben, előnyös árban besze-
 rezhetők

Friss Sándor

fűszer és csemege kereskedésében
 Plac-z-utca 83. szám alatt.

Telefon 987. Telefon 987.
 Tessék a címre ügyelni!

Donogán és Somossy
 DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Szőnyeg áruház

Fűzőnyók, ágy és asztalterítők, utazó
 takarók, kocsis és lópokréczek, Flanel
 takarók, linoleum.

Nagy-választék! Olcsó árak!

Őfelsége mindennapi itala
 a világhírű, legelsőrendűnek elismert
 és kiltüntetett

Spaten sör

a „Bika“ és „Angol királynő“ szál-
 lodák összes helyiségeiben.

Csak rövid ideig, naponta kimérve
 és üvegekben kapható.

Gyengeség, idegbaj és emésztési za-
 varok ellen orvosilag ajánlva.

A szabadalmazott
LUNA-KÖTŐ
 watta-, moos- és mullbetéttel az egyedüli,
 valamennyi bécsi, pragai és berlini nőruhástanár
 által bizonylattal ajánlt havi kötő.
LUNA-PELENKA
 ideális csecsemő c omagoló.
 Legnagyobb tartósság.
 Prospektus ingyen
Luna-Hauptdepot
 Wien, IX. Pramergasse 3.
 Debreczenben kapható: Nagy András keztyűs,
 Vitárius Sándor kötszerész, Goldstein Karolin
 miederesnél és minden haso nemű üzletben.

Pályázati hirdetés.

A debreczeni kegyes tanítórendi róm.
 kath. főgimnázium másodpedellusi (második
 iskolaszolgái) állására pályázatot hirdetek.
 Évi fizetés 500 korona és 20 korona
 világitási díj, szabad lakás és fűtés. Előnyben
 részesülnek gyermektelen házaspárok. A pá-
 lyázónak róm. kath. vallásának kell lennie.
 A pályázati kérvények erkölcsi- és foglalko-
 zást feltüntető bizonyítvánnyal felszerelve
1. évi február hó 1-éig személyesen adan-
 dók be hozzám, amikor is az állással járó
 kötelességekről részletesen felvilágosítást
 nyujtok.

Debreczen, 1912. január 18.

Dr. Lóky Béla

igazgató, Varga-u. 2.

Szőlő-oltványok

Szőlővesszők és Gleditschia (616 kerítésnek al-
 kalmass) csemeték beszerzésére legmel-
 gebben ajánl-
 juk a legjobb hírnéknek örvendő

Szücs Sándor fia
 szőlőtelepét Bihardiószegen.

Ha a saját érdekét tartja szem előtt, úgy ne vegyen
 addig oltványt vagy vesszőt, míg a fenti cég nagy
 képes árjegyzékét nem kért; inyen és bármely ve.
 Ezen árjegyzék minden szó 5 birto ost érdekel hasz-
 nos tartalmánál fogva

Olcsó ár és pontos kiszolgálás. Számtalan elismerő levél.
 A tisztelt érdeklődők a telep megtekinté-ére szíve-
 sen látatnak.

SALVATOR

GUMMI SARKAK

VILÁG CZIKK

UTÓLÉRHEETLEN
 TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT KAPHATÓ.

Vezérképviselő: Hermann Hirsch, Wien, VII/3.

Gyomorgörccs, kólika, étvágytalan-
 ság és általában gyomorbetegségeknél a legkitűnőbb háziszser a

Hollandi

Gyomoreseppek

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában Debreczenben.

Simonffy- utca 55.	Ruhafestő.	Szechenyi- utca 6.
GÖZMOSÓ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegy-tisztító.	Verbőczy- utca 14.

Meghívás.

A „Nádudvari Takarékpénztár részvénytársaság“

1912. évi január hó 29-én d. u. 2 órakor Nádudvaron az intézet helyiségében tartja

VI-ik évi rendes közgyűlését

melyre a t. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy a közgyűlésen csak azon részvényesek vehetnek részt, kik részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlés előtt legalább 3 nappal az intézet pénztáránál, vagy az Alföldi Takarékpénztárnál Debreczenben letétbe helyezik. Az évi mérleg és eredmény-számla 8 nappal a közgyűlés előtt a társaság üzleti helyiségében közszemlére kitétetik.

Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az 1911. évről felvett mérleg, nyereség-számla, az igazgatóság és felügyelő-bizottsági jelentés előterjesztése.
2. Határozathozatal ezen számlák és jelentések elfogadása és a nyereség felosztása tárgyában.
3. A felmentvény megadása tárgyában határozat.
4. Az igazgatósági napidíjak, s a felügyelő-bizottsági tiszteletdíjak megállapítása az 1912. évre.
5. Sorrend szerint kilépett 2 igazgatósági tag helyének betöltése 3 évre.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozóknál tessék választélevelet osztolni.

Betöltendő.

Pénztárosnőt keresünk azonnali belépésre. Az illető kell hogy óvadékkal rendelkezék. Irodai járatosság megkívánatik. Akik biztositási irodában már dolgoztak, előnyben részesülnek. — Jelenkezhetni sajátkezűleg írott folyamodványaikkal d. e. 11—12 óra között „Unio” biztosító intézet főnökénél Kenyeres Sándornál Arany János-u. 2. Hungária felett II. emelet.

Irodai teendőben jártas kisasszony az Erzsébet malom Részvénytársaságnál azonnal alkalmazást talál.

Óvadékos elárulító felvétetik Honvéd-utca 16. alatt.

Irodai gyakorlati bíró gépirású fiatal ember gyakoroltnak ajánlódik. — Czim Hatvan-u. 56.

Munkásianyak és tanulók felvétetnek a **Dobozgyárban Földő-u. 4.** (Margitfürdő telep)

7 éves kis leányom mellé egy német kisasszony (Bonne) felvétetik 10 forint fizetéssel és teljes ellátással József kir. herceg-u. 21. sz. alatt.

Ügyes, jó bizonyítvánnyal bíró férfi kulcsári vagy ehhez hasonló állást elfogad helyben vagy vidéken. Cim a kiadóhivatalban.

Adás-vétel.

Rum, tea legolcsóbban és a legjobb minőségben beszerezhető Deutsch Lajos fűszerkereskedésében; Piac-utca 38.

Róza burgonya mázsánként olcsón kapható Deutschnál, Hatvan-utca.

Vessző seprők darabja 20 krajczár, 10 darab vételnél 16 krajczár. Nyirág 8 krajczár. Kapható Glücknél, Péterfián.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és filanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiú öltönyre vagy tükör, kép és butor, a ma naptól fogva olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbavásárlást eszközöljön. Tisztelettel: Kaiser Salamon. Telefon 685.

Egy ebédlő asztal és hat ebédlő szék eladó. Cim a kiadóban.

Egy srófos nagy káposztás hordó eladó olcsón Piac-utca 47. alatt.

Eladó egy jóarcú lévő szennyes ruhatartók, direkt erre a célra készített szennyes láda. Czim a 339. telefon szám alatt megtudható.

Alkalmi vétel folytán levélpapír és levélkoriték czégnomással felette olcsó árban beszerezhető Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, Piac-utca 49.

Lakás.

Gyárnak vagy raktárnak gáz- és villanyal felszerelt helyiség az Eötvös-utca 13. sz. alatt azonnal kiadó. Értekezhetni Dobozgyár, Földő-u. 4. (Margitfürdő telep.) Telefon 805.

2 szobás lakás február elsejére kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Butorozott szoba teljes ellátással kiadó a Piaczhoz közel. Cim a kiadóban.

Keresek egy 3 szobás lakást május 1-re. Cim a kiadóba.

Különféle.

Kosárfonodás, gyermekocsi raktár Kossuth-utca 25 Javitásokat készítünk.

Mindenemü fehér és tarka ruhák fúdozását elvállalja tisztességes özvegy asszony. — Cim Kigyó-utca 5. szám alatt.

Szépség,

széplítés a jó ízítés követelménye.

Maïld crém

Maïld arckenöcs

Maïld szappan

Maïld powder

3 szilaben.

Méregmentes szepitőszerek hatásuk meglepő, leveznek minden szepít, májfoltot stb. a bőrt finomná 5 perc alatt fehérré teszik. Tessék megpróbálni, ha nem használ árat minden kibúvó nélkül visszaadom.

Készítők

Kun István gyógyszerész.

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriákban. Forrást: **Toth Bela** utca **Kubek** gyógyszerésznél (Tiszapalota) és **Josa és Josa** drogeriájában.

Táncrendek gyönyörű szép kártyákban, **meghívó** és **alkalmi kártyák** dombornomással és színezett művészi kiállításban mérsékelt árakban

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdájában
DEBRECZEN, Piac-utca 49.

Modern vízvezeték berendezési

és csatornázási vállalat

Iroda **Piacz-utca 52.** (a megyeháza mellett.)

Tul. Sztudinka Olivér.

A Debreczeni Háztulajdonosok Egyesületének szerződötetett vállalkozója.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat legutányosabb árban. Költségvetéssel díjtalanul szolgál. — Személyes tárgyalásokra, meghívásra készséggel áll rendelkezésre.

Ezen vállalat össze nem tévesztendő hasonló nevű céggel.

Ha „FORHIN“-nal permetez,

I-SZÖT
kevesebb
a gond,

II-SZÖT
kevesebb
a munka,

III-SZÖT
kevesebb
a munkabér!

Mert a „FORHIN”

sokszorta megjavított

BORDÓI KEVERÉK

kész állapotban!

Nagyon erőse tapad a nedves

levélre!

Bármily harmatnál permetezhet vele! Semmi áledéke

nincs! Sz. tal. — Kérjen ingyen és bérmentve leírást a

FORHIN-gyá tól. Budapest

VI, Váci-út 93.

Meghívás.

A Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezete Debreczen VII. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

1912. évi február hó 2-án délelőtt 10 órakor saját helyiségében Hunyadi-utca 17 szám alatt tartja meg, melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítő 2 tag kiküldése.
2. Igazgatósági jelentés a múlt üzletév eredményéről.
3. Az 1911-ik évi mérleg* és zárszámadások elő erjesztése.
4. A felügyelő bizottság jelentése és ennek kapcsán a felmentvény megadása.
5. A felügyelő bizottsági tagok mandátuma folyó évben lejárván, azoknak újbóli választása.
6. Alapszabályunk 18. §-ának módosítása.
7. Az igazgatóság javadalmazásának megálapítása és ily értelemben az alapszabály 14. §-nak módosítása.
8. Indítványok.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból.

12. §. Minden üzletrész egy szavazatra jogosít, de egy tag sem gyakorolhat üzletrészei alapján 20 szavazatnál meghatalmazás alapján pedig saját üzletrészei hozászámitásával 40 szavazatnál többet.
13. §. Oly indítvány, mely az alapszabályok módosítását, vagy a szövetkezetre valamely teher vállalat foglalná magában, négy héttel a rendes közgyűlés előtt az igazgatósághoz írásban nyújtandó be minden egyéb indítvány pedig 8 nappal a közgyűlés előtt a szövetkezet irodájában jelentendő be.
* A mérleg az intézet helyiségében ki van téve s az a tagok által a hivatalos órák alatt megtekinthető.
Tagjaink száma volt 1911. elején 112, 456 részjeggyel, 1911-ben belépett új tagok száma 4, az év végén tehát összes tagjaink száma 116, kik mindössze 460 részjegy birtokában vannak.

Kelengyét, fehérneműt és vászonárut

legszebben fest, tisztít, mos és vasal

HRABÉCZY ELSŐ DEBR.

Gőzmosó-,
vegytisztító-,
ruhafestő R. T.

Széchenyi u. 42. sz. Telefon 323.

Hatvan-utca 11. sz. Telefon 578.

Csapó-utca 30. sz. Telefon 668.

Piacz-utca 22. (Glück Edénél.)

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.